

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS ÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG FINANSZÍROZÁSA 2009-BEN

1. Az államadósság alakulása 2008-ban

Adósságállomány

Az állam bruttó adóssága 2008. végén várhatóan 18.013 milliárd forint lesz, melyből az IMF-től és EB-től felvett devizahitelekből 1.560 milliárd forint értékben betételhelyezésre került sor, azaz a devizabetétekkel korrigált nettó adósságállomány 16.453 milliárd forint (ami a központi kormányzat hiányának és az egyéb nettó finanszírozási igényének csökkenése következtében mintegy 400 milliárd forinttal kisebb az eredetileg tervezettnél). 2007. év végéhez képest az elhelyezett betétekkel együtt 2427 milliárddal nő a központi költségvetés adóssága. A betételhelyezés nélküli adósságnövekedés 867 milliárd forintos összege 2008-ban kismértékben elmarad a központi kormányzat teljes deficitjétől.

A forintban fennálló adósság változásának összetevői

A központi költségvetés bruttó forintadóssága 2008-ban várhatóan 12,5 milliárd forinttal csökken. A nettó hitelműveletek 38 milliárd forinttal növelték, a nettó piaci állampapír kibocsátás 136 milliárd forinttal csökkentette a forintadósságot, a fennmaradó állományváltozás a repóműveletek eredménye. Ezen belül 173 milliárd forinttal nő a hosszú futamidejű forrást jelentő kötvényállomány és 293 milliárd forinttal csökken a diszkont kincstárjegyek állománya.

A devizában fennálló adósság változása

A devizaadósság forintban kifejezett nagysága – 260 HUF/EUR árfolyammal számolva - az elhelyezett betétállomány nélkül várhatóan 705 milliárd forintnyi nettó kibocsátás (ami az 1560 milliárd forintos betételhelyezéssel együtt számítva 2265 milliárd forint) és 175 milliárd forintnyi árfolyamveszteség és egyéb deviza betétműveletek eredőjeként 880 (a betételhelyezést figyelembe véve 2440) milliárd forinttal emelkedik 2008-ban. (Az árfolyamveszteség összege természetesen a jelenlegi helyzet alapján figyelembe vett HUF/EUR árfolyamon alapul, a tényleges év végi árfolyamveszteség, vagy –nyereség a tényleges év végi devizaárfolyam függvényében nagymértékben változhat.) A nettó devizaműveletek és árfolyamváltozások hatására a költségvetés devizaadóssága a betétek nélkül teljes költségvetési adósság arányában 2008. végén 32 %-ot tesz ki.

2. Az államadósság kezelési stratégia 2009-ben

A pénzügyi válság hatására a 2009. évi finanszírozási terv az államadósság-kezelés során alkalmazott stratégia korábbi évekhez képest rugalmasabb

alkalmazására épül. Továbbra is alapvető cél az állam hosszú távon biztonságos finanszírozásának biztosítása, amely csak tőkepiaci eszközökkel valósítható meg. A 2009. évi kibocsátási terv ezért olyan feltételeket próbál teremteni, amelyek lehetővé teszik a forint állampapírpiac normalizálását, a kereslet-kínálati egyensúly helyreállítását, a befektetői bizalom visszaszerzését. A folyamat eredményeként pedig lehetővé válik majd a stratégiai célok és eszközök újbóli teljeskörű alkalmazása.

E célok megvalósítása érdekében a megszokottnál rugalmasabb piaci magatartást gyakorol az ÁKK Zrt. A jövő év elején az aukciós naptárban ennek megfelelően nincsenek előre meghatározott futamidők – eleinte a piaci stabilizálódás ütemében az ÁKK egyedileg határoz a futamidőről és mennyiségről, később újra rendszeres kibocsátások szervezése a cél. A piaci helyzet függvényében új termék, változó kamatozású államkötvény bevezetésére és az eddig megszokott államkötvény visszavásárlások mellett államkötvény csere aukciók lehetséges alkalmazására is sor kerülhet 2009-ben.

2. Finanszírozási igény 2009-ben

- A kincstári kör hiánya

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetéséről szóló törvénytervezet a központi költségvetés privatizációs bevételek nélküli *pénzforgalmi* deficitjét 665 milliárd forintban állapította meg. A Társadalombiztosítási Alapok hiánya 6 milliárd forintban került meghatározásra. Az elkülönített állami alapok éves többlete 19 milliárd forintot tesz ki. A kincstári kör teljes nettó finanszírozási szükséglete 652 milliárd forint.

- A Richter átváltoztatható kötvényével kapcsolatos tőkeműveletek

2009-ben az ÁKK-nak kell biztosítani a lejáró Richter átváltoztatható kötvény 166,4 milliárd forintnyi ellenértékét.

- Közvetlen uniós kifizetések előfinanszírozása

Finanszírozási tételként jelenik meg 2009-ben is az EU transzferek egyenlege, amely 2009-ben a tervek szerint 14,0 milliárd forinttal csökkenti a KESZ likviditását.

Nettó finanszírozási igény alakulása

2009-ben a tervezett nettó finanszírozási igény várhatóan 832,7 milliárd forintot tesz ki.

- Adósság lejáratok, megújítási igény

2009-ben várhatóan 5.622 milliárd forint összegű adósság kerül törlesztésre, ami közel 5%-kal kisebb a 2008-as szintnél. 389 milliárd forinttal, 5.363 milliárd forintra csökken a forintadósság törlesztési igénye 2009-ben; míg a devizaadósság törlesztési igénye 98 milliárd forinttal, 259 milliárd forintra (azaz 380 millió euróval mintegy 1 milliárd euróra) nő.

A forintadósság miatti összesen 5.363 milliárd forint visszafizetés (ami 7%-os csökkenést jelent 2008-hoz képest) mintegy kétharmada diszkont kincstárjegy lejárat, a törlesztésből a kötvények 28 %-kal, a lakossági állampapírok 9 %-kal

részeseznek. A diszkont kincstárjegyek törlesztése jelentős halmozódást tartalmaz, mivel az éven belül lejárató kincstárjegyeket többször is meg kell újítani.

3. A finanszírozás főbb jellemzői 2009-ben

A tervezett bruttó kibocsátás

2009-ben a mérséklődő deficit és lejáratok miatt várhatóan csökken a bruttó kibocsátás. A 2008. évi 6.520 milliárd forintos - betételhelyezés nélkül számított - bruttó értékesítéssel és hitelfelvétellel szemben 2009-ben várhatóan 0,8%-kal kevesebb, mintegy 6.467 milliárd forint összegű kibocsátásra lesz szükség a teljes bruttó finanszírozási igény biztosításához. Az összes kibocsátás 75%-a forint, 25%-a deviza.

A tervezett nettó kibocsátás

2009-ben várhatóan 845 milliárd forint lesz a nettó kibocsátás, ami a betételhelyezések nélkül várhatóan meghaladja a 2008-ban várható szintet. Ugyanakkor a piaci kibocsátás jelentősen csökken, miután 2008-végéhez hasonlóan a devizafinanszírozás az IMF/EB/Világbank hitelkeretek igénybevételével történik. A teljes nettó kibocsátás ennek megfelelően devizában fog megvalósulni.

A bizonytalan állampapír-piaci helyzetre tekintettel a nettó forint állampapír értékesítés 2009-ben várhatóan negatív lesz. Az államkötvények nettó értékesítése a tervek szerint 535 milliárd forinttal elmarad a lejáratoktól, míg a diszkont kincstárjegyek és lakossági kincstárjegyek állománya várhatóan stagnál. 2009-ben az EIB által forintban nyújtott hitelek 49 milliárd forint nettó finanszírozási forrást jelentenek.

2009-ben a Magyar Állam 6,1 milliárd euró értékben tervez deviza forrásbevonást, amit az IMF/EB/Világbank hitelkeretek és a nemzetközi fejlesztési intézetektől történő hitelfelvetelek biztosítanak. Ezt figyelembe véve a nettó devizakibocsátás volumene az előző évi betételhelyezés nélküli 705 milliárd forintról 1327 milliárd forintra nő 2009-ben. A lehívások ütemezését az ÁKK a jelenlegi bizonytalan nemzetközi tőkepiaci helyzetet fokozottan figyelve fogja kialakítani. A forintpiaci helyzet stabilizálódása esetén az igénybe vett hitelek összege természetesen csökkenhet. Projektfinanszírozási céllal a nemzetközi pénzügyi intézménytől 2009-ben közel 800 millió eurónyi hitel felvételére kerül sor, amelyből közel 200 millió euró összeg forintban kerül lehívásra.

Budapest, 2008. december 10.